

ZPRAVODAJ

ekologických nevládních organizací

NAHLAS MLUVIT O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ JAKO O NĚČEM ŽIVOTNĚ DŮLEŽITÉM

Před měsícem na tomto místě Zdeňka Šimková konstatovala, že naši zákonodárci a zákonodárkyně se v posledním funkčním období Poslanecké sněmovny parlamentu ČR chovali k životnímu prostředí vůbec nejhůře od poloviny devadesátých let, kdy Zelený kruh začal jejich hlasování sledovat. Týmu Zeleného kruhu se před volbami podařil navíc husarský kousek (myšleno vzhledem k tomu, že jsme na těchto tématech pracovali veskrze dobrovolnicky): aktualizovat předvolební web pro „přemýšlivé“ voliče www.chytravolba.cz a obohatit jej především o rozbor programů soutěžících politických stran.

Díky kombinaci analýzy hlasování těch stran, které ve sněmovně svoje už odvedly, výstupů naší ankety mezi stranami ([zde](#)) a rozboru volebních programů ([zde](#)) lze nyní docela dobře odhadnout, co se bude po volbách dít – minimálně z pohledu životního prostředí.

Co nás tedy čeká? Podívejme se třeba na územní limity těžby uhlí, vyvlastňování či nevyvlastňování kvůli těžbě, a otázku odpisu uhelných zásob za limity: ČSSD plánuje limity „posunout“ minimálně na lomu Bílina, ANO nepovažuje územní limity, natož vyvlastňování pro těžbu vůbec za „otázku, která je na pořadu dne“, KSČM podpoří jakékoliv zacházení s limity, které odpovídá tomu, že jsou nerosty „nezcizitelným majetkem státu“. Lze očekávat, že horní zákon (nyní čerstvě v občansky snesitelné podobě, která neumožňuje vyvlastňování) se brzy dočká další novelizace. Poslední novelizace – jež měla za účel právě zablokovat vyvlastňování – přitom proběhla koncem roku 2012.

Co se týče nakládání s odpady, pak ANO podle svého programu preferuje spalování komunálního odpadu, ČSSD má zájem vyvažovat spalování a třídění odpadu, a KDU-ČSL chce vytvořit strategii, která zajistí předcházení vzniku odpadů. V tomto momentě však i dobré nápady mohou přicházet již pozdě – připravovaný Operační program Životní prostředí na roky 2014-2020 se stavbou spaloven odpadu bez ohledu na strategii již počítá a nedávno ministr Podivínský (KDU-ČSL) podpořil rozhodnutí úřednické vlády zablokovat nárůst recyklace v Česku. Stejně problémy se přitom v zákonech týkajících se odpadů vracejí již od roku 1997, kdy se jimi Zelený kruh poprvé zabýval. Od té doby se zákon o odpadech do sněmovny vrátil celkem devětkrát.

Další příklady není problém najít. Jak je možné, že zákonná ochrana životního prostředí v České republice čelí víceméně pořád dokola stejným problémům? Jak je možné, že nás, zdá se, po volbách čekají stejné problémy nanovo, s novými stranami, jejichž přítomnost jsme si ve sněmovně volbou vydobyli? Je to jednoduché: otázky ochrany životního prostředí nemají u voličů a voliček stejnou váhu jako ekonomický růst, jako důchody, jako členství v EU. V průběhu funkčních období vlády je pak tlak široké veřejnosti na straně kvalitní ochrany přírody a krajiny příliš malý, aby byl pro politiky rozhodujícím faktorem, a navíc se dál zmenšuje.

To je důvod, proč pro politiky a političky není ochrana životního prostředí „otázkou na stole“ – bylo jim to občany dovoleno. A jediný způsob, jak životní prostředí vrátit na stůl, je, pokud se všichni budeme nejen šetrně chovat, ale i nahlas o prostředí mluvit jako o něčem životně důležitém. Zelený kruh a jeho členské organizace rády nabídnou svoji expertízu v zákonech i zkušenosti s praktickou péčí o přírodu. Přidáte k nám svůj hlas?

Příjemné počtení v teple přeje

Julka Sokolovičová

JIŘÍ JEŘÁBEK: Vysvětluji kolegům ze „západu“, že u nás věci fungují trochu jinak

Jiří JEŘÁBEK

Jiří Jeřábek pracuje v organizaci Greenpeace jako koordinátor klimatické a energetické kampaně ve střední a východní Evropě. Dříve působil v Centru pro dopravu a energetiku a má také praxi z NNO v Německu, Polsku a Belgii. Magisterským studiem na Katedře environmentálních studií na Masarykově univerzitě navázal na svá předchozí studia ekonomie.

Co stálo v počátcích Tvého zájmu o životní prostředí? A proč ses po studiích ekonomie přihlásil právě na environmentalistiku?

Chceš vědět pravdu? Na základce jsem udělal referát o přelidnění planety – na základě článku v časopise *Strážná věž*. Později jsem se dostal i k jiné literatuře, ve které se nabízela řešení pro všechny, nehledě na náboženství. Překvapivě nám na ekonomce jedna docentka doporučila *Meze růstu*.

Co Ti dalo studium na Fakultě sociálních studií pro tvou dnešní práci v Greenpeace?

Mnoho věcí se mi hodí, obecně jsem se naučil vnímat a snad i chápat rozdíly v přístupech a motivaci k ochraně životního prostředí a přírody, a to i uvnitř environmentálního hnutí. Např.

Greenpeace má kanceláře po celém světě a všechny se zapojují do interní debaty o tom, kde a co dělat. Je důležitější poslat loď do Arktidy, bránit těžbě ropy, nebo má jet k pobřeží USA ztěžovat export uhlí, či pokračovat v ochraně velryb? To jsou občas reálné debaty.

Greenpeace mají v Česku veřejný obraz spojený především s lany, komíny a transparenty. Změnila se nějak Tvoje činnost oproti často převážně kancelářské práci v jiných organizacích?

Většina práce celé organizace je „administrativa“ a plánování, akce jsou spíše třešínka na dortu. Ale samozřejmě z celé logiky fungování Greenpeace je to nepostradatelná část. „Aktivit“ se primárně účastní dobrovolníci, ale také se občas na nějakou dostanu.

Náš střeoevropský region je v mnoha environmentálních tématech "troublemaker". Jsou kvůli tomu styl nebo náplň Tvé práce odlišné od práce Tvých kolegů ve zbytku Evropy?

Část mé práce spočívá v tom, že vysvětluji kolegům ze „západu“, že u nás věci fungují trochu jinak. Máme i méně zaměstnanců a dobrovolníků, takže ten vliv je mnohem omezenější.

Která země by podle Tebe mohla sloužit Česku z hlediska její energetiky a politiky ochrany klimatu za vzor?

To asi neřeknu nic nového, je to Dánsko a Německo. Když někdo, většinou ve spojení s německým odstupem od jaderné energetiky, mluví o tom, že jsou Němci hloupí, připomínám jim, že Německo je čtvrtá největší ekonomika na světě, že mají na rozdíl od nás hospodářský růst.

Politická jednání o ochraně klimatu na mezinárodní úrovni se táhnou prakticky dvě desetiletí bez výraznějšího úspěchu. Zápasíš při své práci s vnitřní skepsí?

Kjótský protokol byl svého času (1997 pozn. redakce) úspěch. Poslední roky se ale plácáme na místě, a to je popravdě deprimující. Naštěstí například v obnovitelné energetice jde technologický pokrok stále rychle dopředu. Využití solární energie se stává stále konkurenceschopnější vůči fosilním či jaderným zdrojům a brzy se můžeme dočkat světa, kdy bude energetika decentralizovaná a v rukou lidí místo velkých korporací.

Jaké jsou dle Tebe současné vyhlídky klimatických jednání? Může podle Tebe reálně konference klimatické úmluvy OSN v Paříži v roce 2015 přinést výsledky, které se po Kodaňské konferenci v roce 2009 nedostavily?

Státy se na něčem jistě dohodnou, budou to desítky rozhodnutí o technologické pomoci, adaptacích, finanční pomoci aj., ale dohoda o tom nejdůležitějším – účinném snížení emisí skleníkových plynů – bude pravděpodobně zase dost vágní a nedostatečná. Proto se mnoho organizací soustředí více na prosazování řešení na národní či regionální úrovni.

Nedávno byla vaše loď zadržena v Rusku. Jak vypadá aktuální situace?

Kriticky. Naše loď *Arctic Sunrise* byla zadržena ruskou ozbrojenou jednotkou v mezinárodních vodách Arktidy. Stalo se to po té, co se naši dva aktivisti snažili pověsit banner na velkou ropnou těžební plošinu *Gazpromu*. Všech třicet členů posádky, mnoha různých národností a včetně dvou nezávislých novinářů, bylo zadrženo a odvezeno na ruské území. Všichni byli obviněni z trestného činu pirátství a byla na ně uvalena vazba až do Vánoc. Poté je pravděpodobně čeká soud s trestní

sazbou až patnáct let. Je to chaos. Po celém světě se objevují akty solidarity – od nevládek, politiků i obyčejných lidí.

Co plánujete na příští rok v Greenpeace a co plánuješ ty osobně?

O našich pánech nesmím moc mluvit, nikdy nevíte, jestli váš plátek nečte např. Shell, Gasprom, ČEZ, bruselští lobbisti, američtí, čínští či ruští diplomati.

Ve volném čase jsem začal dělat kampaň za zákaz kouření v restauracích, doufajíc, že alespoň v této oblasti se dá dosáhnout rychlého vítězství. Tento rok to nevyšlo, tak snad nová sněmovna se v novém roce konečně osmělí.

CO SE DĚJĚ

Greenpeace: [Nevolte uhlí. Nemusíte.](#)

Vyvěšením dvou čtyřicetimetových bannerů na budovu Národního divadla v úterý 22. října, dobrovolníci Greenpeace apelovali na voliče. Vyzvali je, aby nevolili politiky, kteří podporují vyvlastňování a bourání obcí kvůli uhlí a další devastaci severních Čech těžbou. Greenpeace zároveň na www.nevolteuhli.cz informuje voliče o postoji politických stran.

Greenpeace: [30 ochránců Arktidy hrozí až 7 let odnětí svobody](#)

Po pěti týdnech ve vazbě je 30 ochránců Arktidy nyní obviněno z výtržnictví. Investigativní výbor Ruské federace ve středu 23. října rekvatifikoval protest Greenpeace u ropné plošiny v ruské části Arktidy a stáhl původní obvinění z pirátství. Výtržnictví je ale také velmi závažné obvinění, za které v Rusku hrozí až 7 let odnětí svobody. Ani toto nové obvinění navíc nemá oporu v realitě - „Arktická třicítka“ nejsou výtržníci. Přidejte se a podpořte lidi, kteří neváhali a v ledové Arktidě protestovali za její záchranu. Peici naleznete [zde](#).

Související: Greenpeace: [30 věcí, které můžete udělat pro "Arktickou třicítku"](#)

Arnika: [Jihomoravští úředníci tajili informace v rozporu se zákonem](#)

O skutečném průběhu veřejných diskusí, které organizují úřady, mají občané právo znát pravdu. Potvrdil to svým rozsudkem z července 2013 Městský soud v Praze. Velmi kriticky zhodnotil postup brněnských úředníků, kteří odmítli vydat nahrávku z průběhu veřejného projednání. Když po ní začali lidé ptát, urychleně zvukový záznam zničili.

Hnutí DUHA: [Světový den potravin: hladoví bezmála miliarda lidí](#)

Světový den potravin, který se konal 16. října, poukazuje na neudržitelné způsoby globální produkce a spotřeby potravin. Svou pozitivní či negativní roli v potravinovém systému hraje každý z nás. Podle Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) dnes hladoví 842 milionů lidí a téměř dvě miliardy lidí jsou podvyživené. Na vině je neudržitelný potravinový systém, který zahrnuje nejen zemědělce, ale i spotřebitele, vyhozené potraviny a mnoho dalších prvků. Budoucnost světové výživy leží na drobných farmářích.

Glopolis: [Festival Alimenterre](#)

Při příležitosti Světového dne potravin uspořádal Glopolis v Praze a v regionech třetí ročník mezinárodního festivalu dokumentárních filmů AlimenTerre. Jeho účelem bylo připomenout divákům propojení nás Evropanů s životy lidí v rozvojových zemích. Na otázku "jak to, co jíme, ovlivňuje svět" se snažily odpovědět nejen naše filmy, ale také zajímaví hosté.

PRO-BIO: [Němečtí inspektoři potvrzují: České biomléko splňuje nejvyšší standardy](#)

České biomléko plní nejvyšší standardy kvality. Stoupá proto o něj zájem v zahraničí. Koncem září byla dokončena nadstandardní certifikace u dalších devíti podniků, které tak budou moci biomléko exportovat. Někteří chovatelé dokonce dle doporučení německé certifikační organizace začali používat pro léčbu zvířat homeopatika. Kvalita biomléka a způsob chovu je pro německého mlékaře stěžejní. První české farmy začaly biomléko do Německa vyvážet v

Evropské komise ohledně jaderné energetiky. Komise minulý týden oznámila, že nepřipraví společná pravidla pro podporu výstavby nových jaderných reaktorů z veřejných finančních prostředků. Místo toho bude nové jaderné projekty posuzovat individuálně.

Calla: [Petice proti jaderné energetice](#)

Právě probíhající celoevropská petiční akce "Řekněte ne státní podpoře jaderné energetice" je reakcí na přípravu evropské směrnice, která by měla umožnit členským státům finančně podporovat výstavbu nových jaderných elektráren. Česká republika myšlenku o veřejné podpoře jaderným elektrárnám schvaluje a sama chystá ČEZu zákonem garantovat cenu elektřiny z nového

roce 2012. K tomuto kroku je přiměly některé tuzemské mlékárny, které změnilly výrobní program a omezily produkci v biokvalitě. Denně se z České republiky vyváží 25 000 litrů biomléka. Biomléko exportuje celkem 13 zemědělských podniků.

Veronica, Klimatická koalice: [Za oteplování planety mohou lidé](#)

Nová hodnotící zpráva Mezivládního panelu pro klimatické změny (IPCC) podrobně sděluje, na čem se v minulých letech shodli čelní badatelé z fyzikálních a přírodovědných oborů: Aby oteplení zůstalo pod dvěma stupni a zabránilo se nejhorším důsledkům změny klimatu, musí naprostá většina fosilních paliv zůstat v zemi. Každá spálená tuna kazí zemské klima; není-li její použití životně nezbytné, je nemorální. Více info [zde](#) a [zde](#).

Jihočeské matky: [Společná evropská petice proti podpoře jádra slávi úspěch](#)

Jihočeské matky a Občanská iniciativa pro ochranu životního prostředí přivítaly rozhodnutí

Temelína. Petici můžete podepsat [zde](http://www.my-voice.eu):

Arnika: [Česko jako superskládka, megaspalovna nebo moderní stát?](#)

Vidí Česko jako megaspalovnu nebo se inspirují v moderních regionech, kde třídí přes sedmdesát procent odpadů? Sliby většiny stran obsahují podporu recyklace (ČSSD, ODS, KSČM, TOP 09, ANO a SZ), ale striktně proti spalovně odpadů se staví jen Strana zelených. Tato strana má také nejkompaktněji zpracovaný program ochrany životního prostředí. Hnutí ANO pak plánuje v rozhodování o životním prostředí zrovnoprávnit investory a orgány státní správy, na občany zapomnělo. Kompletní analýza [zde](#).

Arnika: [Kompletní žebříček největších znečišťovatelů u nás](#)

Dlouhodobý tlak místních obyvatel v různých částech Česka a fungující internetový registr znečišťování začínají nést podle sdružení Arnika výsledky. V řadě ukazatelů totiž podniky v roce 2012 vypustily do životního prostředí méně škodlivin než v roce předcházejícím. Podívejte se na čerstvě zveřejněná data [zde](#).

Zelený kruh: [Science café – Chemie v odpadních vodách – hrozba současnosti](#)

Science café na téma "Chemie v odpadních vodách – hrozba současnosti?" ve středu 23. 10. mělo tolik zájemců o diskusi, že se do Langhans - Centra Člověka v tísni téměř nevešli. Vystoupili zde Doc. Ing. Stanislav Smrček, CSc., Zdena Křesinová, Ph. D a Mgr. Jan Freidinger. Povídali jsme si o výzkumech chemických sloučenin v odpadních vodách, možnostech jejich efektivního čištění a jejich vlivu na zdraví volně žijících vodních živočichů i člověka.

Hnutí Duha: [Jaromír Bláha aktuálně ze Světového kongresu o divočině](#)

Jaromír Bláha, expert Hnutí DUHA na ochranu lesů Hnutí DUHA, se právě účastní týdenního Světového kongresu o divočině WILD10 ve Španělsku. Vystoupí tam s přednáškou o ochraně divočiny v Národním parku Šumava. Denně posílá aktuální zprávy a tipy na důležité a zajímavé akce.

Pražské matky: TZ: [Chodci o sobě – happening v Klíčovském lesoparku](#)

„Chůze nás baví a potřebujeme ji,“ prozradili na sebe pěší i cyklističtí účastníci happeningu, který včera uspořádalo občanské sdružení Pražské matky ve spolupráci se sdružením Krocan v Klíčovském lesoparku v pražských Vysočanech. Happening upozorňoval na chůzi jako lákavou alternativu pro pohyb na

čerstvém vzduchu a zároveň dopravu na kratší vzdálenosti po městě.

Auto-Mat: [Ladíme Prahu: Nábřeží žije dál!](#)

Společný pokus Magistrátu hl. m. Prahy, Útvaru rozvoje města a Auto*Matu proměnit Smetanovo nábřeží v pěší zónu završil pátým otevřením nábřeží pěším svou existenci. Akce s názvem Nábřeží žije! se v rámci projektu [Ladíme Prahu](#) stala vedle Blanky možná největším impulzem do debaty o budoucnosti využití veřejného prostoru v Praze.

Děti Země: [Film Dál nic rozkrývá pozadí vzniku dálnice D8 přes Středoohoří](#)

V rámci 17. ročníku Mezinárodního festivalu dokumentárního filmu Jihlava se uskutečnila premiéra dokumentárního filmu Dál nic režiséra Ivo Bystřičana. Celovečerní snímek se na pozadí stavby nechvalně proslulého úseku D8 zabývá tím, jak vznikající dálnice obnažuje a proměňuje vztahy kolem sebe. „Smyslem filmu je upřít pozornost na vznik obří dopravní stavby v době, kdy se začíná rychle proměňovat naše představa o budoucnosti dopravy a s ním spojeného individuálního pohybu a pohybu zboží. Dálnice přes Středoohoří má vyřešit hustou dopravu přes vesnice, zároveň se ale stává ztělesněním problému fungování státu, nefunkční občanské společnosti, nenávratnosti zásahu do krajiny či rychlého ubývání fosilních zdrojů,“ řekl režisér. Dokument můžete vidět i v sobotu 2. 11. [v BIO OKO v Praze](#).

Společnost pro zvířata: [Světový den zvířat](#)

Společnost pro zvířata upozornila, že při příležitosti Světového dne zvířat dne 4. října, je zajímavé informovat se o realitě konzumace masa. Průměrný občan České republiky ročně zkonsumuje kolem 80 kg masa.

Tato zvířata pochází jak z ČR, tak z dalších zemí EU nebo i ze zemí mimo EU a podstupují různě dlouhou přepravu. Celosvětově to je 59

– 60 miliard zvířat usmrcených ročně pro lidskou konzumaci.

Společnost pro zvířata: [Zastavme pokusy na zvířatech](#)

Zbývá několik posledních dní do ukončení evropské občanské iniciativy s názvem Stop vivisection, která žádá Evropskou komisi, aby navrhla legislativní rámec s cílem postupného ukončení pokusů na zvířatech. Petici můžete podepsat [zde](#).

Econnect: [Evropský festival ptactva přilákal tisíce pozorovatelů ptáků](#)

Více než 19 tisíc nadšených pozorovatelů ptáků z 30 zemí Evropy a Střední Asie o uplynulém víkendu sledovalo fascinující představení, která každoročně na podzim předvádějí tažní ptáci. Festival připomněl

nutnost chránit tažné ptáky nejen na hnízdištích v Evropě, ale i v průběhu migrace a také na jejich zimovištích v jižní Evropě, Africe i Asii.

Oživení: [Počet e-aukcí v zakázkách stoupá](#)

Za období 2007-2012 počet používání elektronických aukcí (e-aukcí) ve veřejných zakázkách v ČR vzrostl 36 násobně, vzhledem k celkovému počtu a objemu veřejných zakázek jsou však stále používány okrajově. Původní ambice vlády využívat potenciálu e-aukcí zatím nebyly naplněny. Naopak, v říjnu Senát projednával novelu zákona o veřejných zakázkách, ve které se navrhuje zrušit povinnost používat e-aukce pro vybrané komodity. E-aukce představují chytrý způsob, jak lépe stimulovat tržní mechanismus v soutěži dodavatelů o zakázku a zajistit vyšší transparentnost hodnocení nabídek.

LEGISLATIVA

Poslanecká sněmovna:

Nově zvolená sněmovna se poprvé sejde až 27. listopadu.

Senát:

Senát schválil návrh zákonného opatření k přizpůsobení daňových zákonů novému občanskému zákoníku /senátní tisk č. [184/](#). Musí jej ještě schválit nová sněmovna. Nový občanský zákoník bude platný od 1. 1. 2014.

Senát schválil návrh zákonného opatření, kterým se mění zákon o veřejných zakázkách /senátní tisk č. [186/](#)

Na půdě Senátu proběhl seminář pořádaný Hospodářskou komorou. Týkal se řešení infringementu směrnice EIA. MŽP představilo řešení oficiálně navržené Evropské komisi – závazný ekologický permit namísto nezávazné EIA. MMR prosazuje jiné – zahrnutí EIA do územního řízení v kompetenci MMR. U obou řešení hrozí vyloučení občanských sdružení z řízení podle zákona o ochraně přírody (ca 95 % všech správních řízení týkajících se životního prostředí).

Na některé z nejbližších schůzí se bude nejspíš hlasovat o senátním návrhu zákona o ochraně ovzduší /senátní tisk č. [182/](#)

Vláda:

Vláda schválila Zprávu o životním prostředí České republiky v roce 2012, recyklace komunálního odpadu poprvé klesla a je pod průměrem EU.

Vláda schválila Politiku druhotných surovin České republiky, předkládanou ministerstvem průmyslu jako část Surovinové politiky ČR. Materiál, ke kterému MŽP neuplatnilo žádné zásadní výhrady, zmrazí recyklaci na stávající nízké úrovni.

Vláda schválila dokumentaci programu Nová zelená úsporám.

Vláda vzala na vědomí stanovisko Ministerstva dopravy ke kontrolnímu závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 12/18 - „Peněžní prostředky určené na výstavbu dálnic a rychlostních komunikací“

Probíhá SEA řízení k následujícím dokumentům (Příslušný úřad MŽP):

- Změna č. 5 Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Moravskoslezsko (Stav: Nepodléhá dalšímu posuzování)
- Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020 (Stav: Podléhá dalšímu posuzování)
- Aktualizace Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Jihovýchod pro období 2007 – 2013 (Stav: Nepodléhá dalšímu posuzování)
- Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2013 - 2016 (Stav: Veřejné projednání)
- Dopravní sektorové strategie 2. Fáze (Stav: Stanovisko)
- Operační program Rybářství 2014 - 2020 (Stav: Podléhá dalšímu posuzování)
- Operační program Praha - pól růstu ČR (Stav: Podléhá dalšímu posuzování)
- Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014 - 2020 (Stav: Oznámení)
- Program rozvoje Jihočeského kraje 2014 - 2020 (Stav: Návrh koncepce)
- Strategie udržitelného rozvoje SO ORP Kladno (Stav: Podléhá dalšímu posuzování)
- Komplexní studie progresivních odvětví Královéhradeckého kraje v oblasti výzkumu, vývoje a inovací (Stav: Stanovisko)
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 – 2020 (Stav: Podléhá dalšímu posuzování)
- Strategický plán rozvoje města Rakovník do roku 2022 (Stav: Nepodléhá dalšímu posuzování)
- Program rozvoje Ústeckého kraje 2014 – 2020 (Stav: Stanovisko)
- Přechodný národní plán České republiky (Stav: Podléhá dalšímu posuzování)
- Revize Operačního programu Doprava 2007 - 2013 (Stav: Nepodléhá dalšímu posuzování)
- Operační program Doprava pro programové období 2014 - 2020 (Stav: Podléhá dalšímu posuzování)

ZAHRANIČÍ

[Komise schválila klíčové projekty energetické infrastruktury, na seznamu je i ČR](#)

Evropská komise 14. října zveřejnila seznam přibližně 250 klíčových projektů z oblasti energetické infrastruktury, na které vyčlenila téměř šest miliard eur. Na „projekty společného zájmu“ se budou vztahovat urychlené schvalovací procedury a lepší

regulační podmínky. Na seznamu se nachází i několik projektů z České republiky.

[Konec dotací pro OZE, podpora pro záložní zdroje, žádají energetické firmy](#)

Skupina deseti velkých energetických firem včetně

společnosti ČEZ chce přesvědčit evropské lídry o potřebě změn v evropské energetické politice. Nedávno představila své požadavky, které zahrnují konec přímé finanční podpory pro obnovitelné zdroje energie, zavedení kapacitních mechanismů na podporu záložních zdrojů a také oživení evropského systému emisního obchodování.

Těžbu z břidlic čeká v EU nová legislativa, zaměří se na ochranu prostředí

Už v prosinci nebo v lednu by měla Evropská komise představit novou legislativu, která se bude týkat těžby břidlicového plynu, zjistila bruselská redakce EurActivu. Přesná podoba

zatím není známá, je ale jisté, že návrh se bude týkat hlavně rizik, která těžba břidlicového plynu přináší pro životní prostředí.

Rozhodnutí o snižování emisí CO2 z aut se znovu odkládá

V projednávání evropského nařízení pro snižování emisí CO2 z aut došlo k dalšímu odkladu. Litevské předsednictví v Radě EU odložilo hlasování, protože Německo získalo dostatečnou podporu k tomu, aby mohlo stávající návrh blokovat. Mohl by tak být problém přijmout nová pravidla do roku 2015, kdy končí současné emisní cíle.

DOPORUČUJEME

Připravte své šedé mozkové buňky na nebyvalé množství seminářů, konferencí, diskuzí a workshopů. Navíc bychom Vás tradičně rádi upozornili na akce, na které byste rozhodně měli zavítat, a to prostřednictvím **tipů z kanceláře Zeleného kruhu**.

Zelený kruh Vás zve na tradiční [Podzimní oborové setkání](#), kde Vás čekají aktuality jak z oblasti Oborové platformy, tak i z legislativy životního prostředí a NNO. Rovněž uslyšíte přednášky podnětující k zamyšlení a můžete se těšit i na panelovou diskusi, kde budou představitelé aktivismu i environmentálního vzdělávání. Dalším tipem Zeleného kruhu se pro tento měsíc stává úvodní seminář Rysích hlídek „[Ostrovidění](#)“, kde se dozvíte zajímavosti o životě rysa, jak poznat jeho přítomnost v přírodě a jak můžete přispět k jeho ochraně.

CO SI PŘEČÍST

Glopolis: [Měsíčník MaPPP](#)

Glopolis vydal čtvrté číslo měsíčníku MaPPP – Mapa prevence plýtvání potravinami.

Zelený Kruh: [Nejen ekonomikou živ je volič - Zelený kruh v Lidových novinách](#)

V Lidových novinách ze dne 17. října 2013 popisujeme, jaké z volebních programů jsou životaschopné, a které naopak životnímu prostředí vzdorují. Článek si můžete přečíst

[zde](#), nebo přímo [na blogu](#) autora článku Jana Skalíka.

Frank Bold: [Rozhovor s Pavlem Francem v Respektu](#)

„Lepší je tvrdě hájit své zájmy“ je název rozhovoru Marka Švehly s Pavlem Francem v říjnovém vydání Respektu. Tématem rozhovoru je vedle předvolební kampaně Rekonstrukce státu Blabla nevolím a blížících se voleb i smělá vize, jak změnit Česko. Článek si můžete přečíst [zde](#), nebo přímo na [stránkách časopisu](#).

NA CO SE PODÍVAT

Veronica: [Šetrné praní](#)

I při praní prádla se můžeme chovat šetrně. Klíčem k úspěchu je tzv. prací, neboli mýdlový sliz, který se sestává z mýdla a sody. Mýdlo se ve vodním prostředí velmi rychle a úplně biologicky rozkládá na látky v přírodě běžné. Tím, že soda zvyšuje pH odpadní vody, přispívá vlastně k jejímu zlepšování. Mýdlový sliz si snadno a levně vyrobíme dle receptu, který je na tomto [odkazu](#).

Zelený Kruh: [Co strany skutečně plánují pro životní prostředí?](#)

Zveřejněné programy politických stran jsou v oblasti životního prostředí nápadně vágní. Zelený kruh jim proto položil přímé a konkrétní otázky k ovzduší, těžbě, dotacím a občanským právům. Strany se výrazně shodují na ochraně obcí před těžbou uhlí a také na odmítnutí dotací jaderné elektřiny, které požaduje ČEZ. Naopak většina stran váhá nad sankcemi za překračování limitů znečištění ovzduší či právem občanů podílet se na rozhodování. Kompletní odpovědi stran najdete [zde](#).

Zelený Kruh: [Web chytravolba.cz pomůže volit ekologicky](#)

Při rozhodování koho volit mohl občanům pomáhat web <http://www.chytravolba.cz/>. V předvolebním zápolení jsme totiž byli svědky toho, že téma životního prostředí a účasti veřejnosti na rozhodování rozděluje strany více než kdykoliv předtím. Zároveň většina stran své skutečné pozice zahaluje do obecných a nepřehledných slibů.

Hnutí DUHA: Hýbejte volbami

Doporučením jak zahýbat výsledkem voleb se zabývalo Hnutí DUHA a vytvořilo k tomu [nové webové stránky](#).

Frank Bold: [Blabla nevolím](#)

Rekonstrukce státu před volbami rozjela kampaň Blabla nevolím. Oslovuje lídry stran a jejich kandidáty a ptá se jich jednoduše: "Jste ochotní se svým voličům zavázat, že přijmete protikorupční zákony, které zabrání rozkrádání naší země?" Ony zákony jsou pořád ty stejné, jaké Rekonstrukce státu prosazovala před volbami. Za jejich návrhy, stejně jako za kampaní Blabla nevolím stojí dvacítká nejzkušenějších protikorupčních organizací a desítky ambasadorů z řad občanů.

Výsledky hlasování: Neziskovka roku 2013 - Cena veřejnosti

Neziskovka roku 2013 je nové nezávislé ocenění pro neziskové organizace v České republice. Ocenění vychází ze zázemí Nadace rozvoje občanské společnosti a její metodiky „Zdravého organizačního řízení“.

Arnika: [Jak řešit problémy svého města, poradí on-line kurz](#)

Pětadvacet krátkých on-line lekcí přináší zájemcům informace například o tom, jak se účastnit rozhodovacích procesů, jak uplatnit právo na informace nebo jak se bránit špatným úředním rozhodnutím. Interaktivní kurz je součástí projektu „Zapojme se“, který pro aktivní občany připravily organizace Arnika, Antikomplex a Centrum moderního vzdělávání. Více na www.zapojme.se.

Glopolis: [Festival Alimenterre – online filmy](#)

Chcete zjistit "jak to, co jíme, ovlivňuje svět"? Filmy, které byly promítány na festivalu Alimenterre můžete shlédnout online na webové stránce festivalu AlimenTerre. Zkuste třeba film Hon na půdu (Land Rush).

KDE SEHNAT PENÍZE

Nadace VIA: [Fond místních iniciativ – Rychlé granty \(2013\)](#)

Rychlé granty představují jednoduše dostupné prostředky na řešení problémů, které se netýkají pouze několika občanů, ale přímo či nepřímo všech obyvatel dané lokality. Nadace VIA jimi chce povzbudit místní obyvatele, aby se aktivně podíleli na veřejném životě a hájili svá práva.

Nadace VIA: [Fond kulturního dědictví – „Záchrana drobných památek místního významu“ \(2013\)](#)

Cílem tohoto grantového programu je podpora projektů, které usilují o záchranu, obnovu a údržbu drobných nemovitých památek místního významu a které zároveň vytvářejí prostor pro dobrovolnou činnost občanů a účast místních obyvatel na péči o své okolí.

Zelený kruh: [Podzimní oborové setkání](#)

Dovolujeme si vás pozvat na tradiční Podzimní oborové setkání ekologických NNO. Které se uskuteční v úterý **5. října** 2013 od 9:00 v Krásných ztrátách (Náprstkova 10, Praha 1). Program oborového setkání najdete [zde](#).

DAPHNE ČR: [Workshop o managementu lesů a biodiverzitě](#)

DAPHNE ČR – Institut aplikované ekologie – by Vás rád pozval na workshop o managementu lesů a biodiverzitě, který proběhne **5. 11.** 2013 od 9.00 na ČZU v Praze.

STEP: [Pozvánka na 3 denní kurz Environmentální poradenství](#)

Cílem semináře, který se bude konat 26-27. listopadu a **3. prosince** 2013, je seznámit účastníky s profesí ekoporadce. Konkrétně

předat základní poznatky o tom, co to je environmentální poradenství, jak funguje u nás a v zahraničí, jaká je jeho koncepce a strategie. Účastníci se dozvědí, jaké jsou metody, principy a standardy ekoporadenství, co zahrnuje systémové ekoporadenství a jak vypadají akční plány, jak se evidují dotazy v systému EP-VIS a jak se lze vzdělávat v systému Eco-moodle. Více informací [zde](#).

Hnutí Brontosaurus: [Kurz Akce Příroda aneb Kreativně-Akčně-Participativně](#)

Máte chuť zapojit se do organizování akcí na pomoc přírodě? Pak neváhejte a přijedte na Kurz Akce Příroda, který se bude konat 29.11. - 1.12. v Praze! Základní vědomosti o péči stromů a zeleně. Příprava akce od A do Z. Jak na dobrovolníky – aby je práce bavila a viděli v ní smysl. S tím vším vám poradí zkušení organizátoři a speciální hosté z oboru. Setkáte se se zajímavými příběhy z praxe, zjistíte, proč má ochrana přírody smysl a jakým způsobem probíhá organizace víkendovky a v neposlední řadě si všechno vyzkoušíte na propracované simulační hře.

Zelený kruh: [Zelené střechy ve městech](#)

Zajímá Vás, jak zelené střechy ovlivňují klima ve městech? Chcete se dozvědět, jak složité je zelenou střechu vybudovat a zjistit, jaká zvířata a rostliny na ní naleznete? Pokud je vaše odpověď kladná, přijďte **18. listopadu** v 18:00 na přednášku ZELENÉ STŘECHY VE MĚSTECH, kde vystoupí dlouholetý propagátor této myšlenky, Josef Vokál, a podělí se s Vámi o své zkušenosti.

STUŽ: [Diskuzní seminář na téma mikročástice a prach v ovzduší](#)

Během topné sezóny a při inverzích se výrazně zhoršuje kvalita ovzduší v Česku, v obcích i městech. Neblahé zdravotní dopady jsou prokazatelné. O měření aerosolu, jeho

složení a chování během reálných epizod spolu s legislativními možnostmi řešení tíživé situace bude informovat seminář, který se koná v úterý **5. listopadu** od 16:00 na Novotného lávce, Praha 1.

Zelený kruh: [Science café - Zhasni, chci spát aneb když se zhasnout nedaří](#)

Jaký vliv má světelné znečištění na zdraví člověka? Ovlivňuje světelné znečištění kvalitu spánku? Trápí světelné znečištění pouze milovníky hvězd? Odpovědi na tyto otázky se dozvíte na Science café ve středu **27. listopadu** v 18.00 v Langhans – Centrum Člověka v tísni, Vodičkova 37, Praha 1. Vystoupí Prof. RNDr. Helena Illnerová, DrSc., RNDr. Jan Hollan, Ph.D. a Pavel Suchan.

Arnika: [Jak řešit problémy svého města, poradí on-line kurz](#)

Pětadvacet krátkých on-line lekcí přináší zájemcům informace například o tom, jak se účastnit rozhodovacích procesů, jak uplatnit právo na informace nebo jak se bránit špatným úředním rozhodnutím. Interaktivní kurz je součástí projektu „Zapojme se“, který pro aktivní občany připravily organizace [Arnika](#), [Antikomplex](#) a [Centrum moderního vzdělávání](#).

Hnutí DUHA: [Ostrovidění](#)

>>TIP Zeleného kruhu<<

Chcete se podílet na ochraně rysa ostrovida na Šumavě? Chcete se stát dobrovolníkem Rysích hlídek? Pak právě pro Vás je určen úvodní seminář Rysích hlídek „Ostrovidění“ **15.–17. 11.** v Hojsově Stráži nebo **29. 11.–1. 12. 2013** v Prachaticích. Dozvíte se zde zajímavosti o životě rysa, jak poznat jeho přítomnost v přírodě, jak můžete přispět k jeho ochraně. Více informací naleznete [zde](#) a [zde](#).

Frank Bold: [Příběh sedláka Jana na výstavě v DOXu](#)

V [Centru současného umění DOX](#) se zrodil projekt, který reaguje na všudypřítomnou nespokojenost v české společnosti a pokládá otázku [Kde domov můj?](#) Jednou z částí projektu je výstava v Centru současného umění, do které se zapojil i Frank Bold fotografiemi Ibry Ibrahimoviče z kauzy [Jana Rajtera a hliníkárný Nemark](#). V rámci projektu autoři také vytvořili [webovou aplikaci](#), která zaznamenává projekty a nápady, jak zlepšovat veřejný prostor. V mapě najdete nápady, jak vytvořit hravou školní zahradu, udělat jarmark dovedností či se na síti propojit se svými sousedy. Projekt se koná od 11. 10. 2013 do 13. 1. 2014.

Brontosaurus: [Dramavíkendovka](#)

Přijďte si **8. až 10. listopadu** hrát na Švýcárnu, čekají nás prkna, která znamenají svět - svět divadla, herců, klaunů, kostýmů. Na Dramavíkendovce se naučíte pracovat s vlastním tělem a hlasem.

Hnutí Brontosaurus: [Jak se prezentovat a pracovat se zpětnou vazbou](#)

Naučte se zaujmout média a pracovat se zpětnou vazbou. Získejte dovednosti, které se vyplatí, a prakticky vyzkoušejte, jak zapůsobit na své okolí. Přihlašte se na kurz, který proběhne **8. listopadu 2013** v Brně. Chybět nebude prostor pro náměty z vaší praxe.

Hnutí Brontosaurus: [Elektronická přihláška](#)

Stačí několikrát kliknout a můžete s brontosaury vyrazit třeba na konec světa. Od října funguje elektronické přihlašování na akce přímo z webu Hnutí Brontosaurus.

Konopa: [Cannafest 2013 opět oživí dílny a soutěže Konopy](#)

Možnost osahat si konopí připravilo i tento rok o. s. Konopa jako součást svého výstavního prostoru na veletrhu [Cannafest 2013](#), který se koná 8.-11. 11. 2013.

NESEHNUTÍ: [Setkání veganských rodičů](#)

Přijďte se **6. listopadu** od 15:00 setkat v Galerii Café Mezzanine (Údolní 15, Brno) s dalšími veganskými rodiči, sdílet zkušenosti a informace! Tématem bude "První rok života: od příkrmů po běžnou stravu." O vlastních zkušenostech se stravováním veganské holčičky a o prvních reakcích dětské lékařky a okolí popovídá Kristýna Pešáková z NESEHNUTÍ. Následovat bude volná diskuse.

PRÁCE

[Greenpeace hledá proaktivní a samostatnou osobu do callerského týmu.](#)

Motivační dopis a strukturovaný životopis prosím zašlete na michaela.zizkova@greenpeace.org.

Na přípravě obsahové části jednotlivých sekcí se podíleli Júlia Sokolovičová, Daniel Vondrouš, Jan Skalík, Adriana Bínová, Kateřina Vondrášová a Zdeňka Šimková.

Úvodní fotografii poskytla Gabriela Šmídová.

Projekt, v jehož rámci je Zpravodaj připravován, byl také finančně podpořen:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

[Konopa hledá dobrovolníky a brigádníky pro veletrh Cannafest 2013](#)

Zájemci se mohou hlásit Katce Hanačkové na email katka@konopa.cz. Pomocníci budou mít vstup na veletrh zdarma, nárok na členství v Konopa.klubu a pro ty vytrvalejší budeme mít i finanční či nefinanční odměnu.

Nadace pro ochranu zvířat vypisuje [výběrová řízení](#) na pozici REFERENT/KA hospodářské a finanční správy a ASISTENT/KA - administrativní pracovník/pracovnice

Motivační dopis a strukturovaný životopis v ČJ/AJ s fotografií pošlete Dagmar Novákové, na email: dnovakova@ochranazvirat.cz.